

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП

_____ **Олег ЛАГОДНЮК**

«___» _____ 2020

06–07–01S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

Філософія		Philosophy	
Шифр за ОП	4	Code in Educational Program	
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Educational level: Bachelor's (first)	
Галузь знань Інформаційні технології	12	Fields of knowledge Information Technology	
Спеціальність «Інформаційні системи та технології»	126	Fields of study: «Information systems and technologies»	
Освітня програма: Інформаційні системи та технології		Educational Program: Information systems and technologies	

м. Рівне – 2020

Силабус навчальної дисципліни «Філософія» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою Інформаційні системи та технології, 126 «Інформаційні системи та технології». Рівне. НУВГП. 2020. 15 стор.

ОПП на сайті університету:

http://ep3.nuwm.edu.ua/18547/1/osvitnja_programa_126_ist_2017.pdf

Розробник силабусу: *Наконечна Ольга Павлівна, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії*

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 2 від “24” вересня 2020 року

Завідувач кафедри: *О.П. Наконечна, д.філос.н., професор*

Керівник освітньої програми *О.М. Гладка, к.т.н., доцент*

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ АКOT
Протокол № ____ від “ ____ ” _____ 20 ____ року

Голова науково-методичної
ради з якості ННІ: *П.М. Мартинюк, д.т.н., професор*

Додається інформація, яка відображається в документі після
розміщення його в цифровому репозиторії університету:

№ документа в ЕДО.
СЗ №-4593

© Наконечна О.П., 2020
© НУВГП, 2020

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ*

Ступінь вищої освіти	<i>бакалавр</i>
Освітня програма	<i>Інформаційні системи та технології</i>
Спеціальність	<i>126 «Інформаційні системи та технології»</i>
Рік навчання, семестр	<i>3, 5</i>
Кількість кредитів	<i>3</i>
Лекції:	<i>16</i>
Практичні заняття:	<i>14</i>
Самостійна робота:	<i>60</i>
Курсова робота:	<i>ні</i>
Форма навчання	<i>денна/заочна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>екзамен</i>
Мова викладання	<i>українська</i>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА*

ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА

Лектор *Наконечна Ольга Павлівна, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії.*

Вікіситет	<i>вказується URL: http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Наконечна Ольга Павлівна</i>
ORCID	<i>вказується UR: https://orcid.org/0000-0002-0586-8103</i>
Як комунікувати	<i>вказується URL: https://o.p.nakonechna@nuwm.edu.ua Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE</i>

ПРОФАЙЛ АСИСТЕНТА

Асистент *Гнатюк Едуард Миколайович.*

Вікіситет	вказується URL : http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Гнатюк_Едуард_Миколай_ович
ORCID	вказується URL : https://orcid.org/0000-0002-4128-2724
Канали комунікації	e.m.gnatyuk@nuwm.edu.ua

ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація
навчальної
дисципліни,
в т.ч. мета та цілі

Предметом вивчення навчальної дисципліни є проблема співвідношення людини і світу, теоретичного та духовно-практичного освоєння людиною сутності світу і своєї власної природи, багатоманітності людського життєствавлення і смислотворення.

Філософія дає цілісне, системне уявлення про світ, місце в ньому людини, включаючи соціокультурні параметри життя суспільства й особистості.

Метою вивчення є ознайомлення студентів з історичним розвитком і сучасним змістом філософських проблем через освоєння відповідних філософських знань, формування навиків критичного мислення й високої методологічної культури творчої діяльності, прилучення до гуманістичного змісту філософського світогляду.

Вироблення вміння застосовувати категоріально-понятійний апарат філософії як методологічну основу для досліджень в рамках окремих дисциплін; відрізняти прояви буденного, релігійного та наукового світоглядів та відповідно оцінювати їх; розвивати свій кругозір та виробляти в собі елементи філософського світогляду та застосовувати його у своїй професійній діяльності.

Посилання на
розміщення
навчальної
дисципліни на
навчальній
платформі
Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/enrol/index.php?id=2488>

Компетентності

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу на відповідних рівнях.

ЗК2. Здатність застосовувати знання та розуміння предметної області у практичних ситуаціях, виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК3. Здатність спілкуватися рідною мовою як усно, так і письмово.

Програмні результати навчання	<p>ЗК5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, до використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК7. Здатність бути критичним і самокритичним, генерувати нові ідеї (креативність), здатність виявляти ініціативу.</p> <p>РН1. Розуміти основні структурні особливості представлення інформації, розробляти документацію, використовуючи відповідні мовленнєві засоби, основні структурні особливості представлення інформації у письмовому вигляді, з використанням систем, продуктів і сервісів інформаційних технологій українською та іноземними мовами.</p> <p>РН16. Висловлюватись упевнено і ввічливо у формальних та неформальних умовах, адекватно ситуації та особистості співрозмовника; робити чіткі, детальні повідомлення із широкого кола питань.</p> <p>РН17. Оволодіння добрими робочими навичками працювати самостійно, або в групі, проявляючи навички лідерства, уміння отримати результат у рамках обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність та унеможливлення плагіату.</p> <p>РН21. Володіти методикою написання анотацій, оглядів, резюме, документації з аналізу і використання продуктів та сервісів інформаційних технологій.</p>
Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність аналітично мислити. 2. Відкритість. 3. Уміння всебічно оцінити ситуацію та приймати обґрунтовані рішення. 4. Взаємодія та комунікація з людьми на основі моральних принципів. 5. Загальнокультурна грамотність. 6. Чесність і відповідальність. 7. Донесення до фахівців і нефахівців інформації про місце і значення філософії у вирішенні проблем та прийнятті рішень. 8. Здатність діяти соціально-відповідально та свідомо.
Структура навчальної дисципліни	<p>Змістовий модуль 1 Становлення та розвиток філософської проблематики.</p> <p>Тема 1. Філософія: коло проблем та місце в культурі (лекц. 2 год., сем 2 год.)</p> <p>Змістовий модуль 2</p> <p>Тема 2. Типологія філософських систем (лекц. 4 год., сем 4 год.)</p> <p>Модуль 2</p> <p>Змістовий модуль 3. Основні проблеми сучасної філософії</p> <p>Тема 3. Філософське розуміння світу (лекц. 2 год., сем. 2 год.)</p> <p>Змістовий модуль 4</p> <p>Тема 4. Духовні виміри людського буття (лекц. 2 год., сем. 2 год.)</p> <p>Змістовий модуль 5</p> <p>Тема 5. Пізнання як філософська проблема (лекц. 2 год.)</p> <p>Змістовий модуль 6</p> <p>Тема 6. Людина як проблема філософії (лекц. 2 год., сем. 2 год.)</p> <p>Змістовий модуль 7</p> <p>Тема 7. Соціальне буття: філософський аналіз (лекц. 2 год., сем. 2 год.)</p>

Методи
оцінювання
та
структура
оцінки

Система оцінювання знань студентів проводиться відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті водного господарства та природокористування <http://ep3.nuwm.edu.ua/4088/> Для оцінювання знань студентів передбачається проведення поточного та підсумкового контролю знань за ЄКТС.

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовуються такі методи оцінювання знань:

- письмові п'ятихвилинки по філософських категоріях;
- оцінка за доповідь на семінарському занятті;
- поточне тестування після вивчення кожного змістовного модуля;
- оцінка за опрацювання першоджерел;
- модульні контрольні роботи;
- оцінка за самостійну роботу;
- підсумковий екзамєн.

Розподіл обов'язкових балів, що присвоюються студентам.

Модуль 1– поточне опитування та CPC		Модуль 2 – поточне опитування та CPC					Бонусні бали	Підсумковий модульний контроль	Сума (екзамен)
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	18	40	100
6	6	6	6	6	6	6			

Студенти мають можливість отримати додаткові бали (бонуси) за виконання самостійної роботи (до 8 балів), участь у конференціях, круглих столах, конкурсах есе (до 10 балів).

Дисципліна закінчується екзамєном, тому результати складання модульних контролів можуть зараховуватись як підсумковий контроль Два модульні контролі проходять у формі тестування на навчальній платформі Moodle. Кожний модульний контроль містить по 30 запитань різного рівня складності: перший рівень – 20 запитань по 0,4 бала, другий рівень – 6 запитань по 1 балу, третій рівень – 4 запитання по 1,5 бали. Усього – 20 балів за кожен модуль.

Для забезпечення об'єктивного оцінювання студентам надається право подавати в письмовій формі апеляційну скаргу про незгоду з отриманими балами. Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти <https://nuwm.edu.ua/strukturi-pidrozdzili/navch-nauk-tsentrnezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumenty>

Місце навчальної
дисципліни в
освітній траєкторії
здобувача вищої
освіти

Теоретичною і методологічною базою вивчення дисципліни «Філософія» є дисципліни гуманітарного циклу. Матеріал дисципліни базується на знаннях, які студенти отримали при вивченні таких навчальних дисциплін, як «Історія та культура України», «Основи екології».

Поєднання
навчання та
досліджень

Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру щодо філософських, морально-естетичних, суспільно-історичних проблем, практичного вирішення проблем професійної діяльності: існування людини в інформаційному суспільстві; можуть залучатися до участі у конкурсі есе, філософській олімпіаді, написання наукових тез і статей з тематики курсу та до участі у міжнародних, всеукраїнських конференціях та олімпіадах.

Інформаційні
ресурси

Рекомендована література

Базова

1. Петрушенко В.Л. Філософія: Підручник. 4-те вид. – Львів, 2006.
2. Причепій Є.М. Філософія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Є.М. Причепій, А.М. Черній, Л.А. Чекаль. – 2.вид., випр., доп. – К.: Альма матер, 2007.
3. Філософія. Навчальний посібник. За ред. Надольного І.Ф. – К., 2006.
4. Філософія: хрестоматія (від витоків до сьогодення): навч. посіб. / За ред. Л.В. Губерського. – К.: Знання, 2009.

Допоміжна

1. Наконечна О.П., Гаєвська С.Р. Методичні вказівки та плани семінарських занять з дисципліни «Філософія» для студентів всіх напрямів підготовки НУВГП денної форми навчання / [Електронний ресурс]. – режим доступу <http://ep3.nuwm.edu.ua/2208/1/045-132.pdf>
2. Наконечна О.П. Методичні рекомендації до вивчення теми: «Філософська думка України» на семінарських заняттях з дисципліни «Філософія» для студентів всіх напрямів підготовки НУВГП / [Електронний ресурс]. – режим доступу <http://ep3.nuwm.edu.ua/2728/1/06-07-144.pdf>
3. Гаєвська С.Р. Методичні рекомендації до вивчення теми «Історичні типи філософії» на семінарських заняттях з дисципліни «Філософія» для студентів всіх спеціальностей НУВГП денної форми навчання / [Електронний ресурс]. – режим доступу <http://ep3.nuwm.edu.ua/5771/1/06-07-149.pdf>
4. Наконечна О.П. Методичні рекомендації до вивчення теми «Пізнання як філософська проблема» на семінарських заняттях з дисципліни «Філософія» для студентів усіх спеціальностей НУВГП денної форми навчання / [Електронний ресурс]. – режим доступу <http://ep3.nuwm.edu.ua/7470/1/06-07-153.pdf>
5. Горський В.С. Історія української філософії: Навч. посібник – К.: Наукова думка, 2001.
6. Історія української філософії: Навчальний посібник / Русин М. Ю., Огородник І. В. та ін./ – К.: ВПЦ "Київський університет", 2008.
7. Наконечна О.П., Гаєвська С.Р., Яськів Б.І., Храпко

- П.Ю. Дистанційний курс з дисципліни «Філософія (релігієзнавство, логіка)» – Рівне: НУВГП, 2013. – 236 с.
8. Нестеренко В.Г. Вступ до філософії: онтологія людини. Навч. посібник. – К., 1995.
9. Філософія. Курс лекцій. За ред. Бичка І.В. – К., 2002.
10. Філософія: мислителі, ідеї, концепції: Підручник / В.Г. Кремень, В.В. Ільїн. – К.: Книга, 2005. – 528 с. / [Електронний ресурс]. – режим доступу <https://kafedrafil.files.wordpress.com/2012/09/kremen.pdf>
11. Філософія: навч. посіб. / М.Л. Шумка, Т.В. Гончарук, Л.П. Мокряк, О.М. Рудакевич. – Тернопіль: Підручники й посібники, 2010.
12. Філософія: світ людини. Курс лекцій: навч. посібник / В.Г. Табачковський, М.О. Булатов, Н.В. Хамітов та ін. – К.: Либідь, 2003.
13. Ящук Т.І. Філософія історії: Курс лекцій. Навч. посібник. – К.: Либідь, 2004.

Інформаційні ресурси

1. Цифровий репозиторій Харківського національного університету міського господарства ім. О.М. Бекетова. Тема: «Філософія» / [Електронний ресурс]. – режим доступу <http://eprints.kname.edu.ua/view/subjects/d=5F6.html>
2. Електронний каталог бібліотеки філософського факультету Київського національного університету ім. Т.Г. Шевченка / [Електронний ресурс]. – режим доступу http://philosophy.univ.kiev.ua/ua/view/lib_cat_ph/6/6/6
3. Методичні матеріали факультету історії та філософії Одеського національного університету імені І.І. Мечникова / [Електронний ресурс]. – режим доступу <http://www.philosophy.onu.edu.ua/newsite/method.htm>

ПРАВИЛА ТА ВИМОГИ (ПОЛІТИКА)*

Дедлайни та перескладання

Усі завдання, передбачені програмою навчальної дисципліни, мають бути виконані у встановлений термін (14 днів від дня проведення лекційного чи практичного заняття). Під час виконання письмових та тестових завдань не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними).

У разі відсутності на занятті через хворобу або мобільність студент зобов'язаний самостійно виконати завдання відповідно до методичних рекомендацій, розміщених на навчальній платформі Moodle. Допускається у порядку, встановленому НУВГП, вільне відвідування студентами навчальних занять відповідно до Порядку про вільне відвідування студентами навчальних занять в НУВГП <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>. Інформація щодо перездачі модулів розміщена в розділі Оголошення на навчальній платформі НУВГП <https://exam.nuwm.edu.ua/>.

	<p>Повторні спроби семестрового підсумкового контролю відбуваються в період з 14 по 29 грудня 2020 р. Після трьох невдалих спроб семестрового підсумкового контролю з навчальної дисципліни студент вважається таким, що має академічну заборгованість. Порядок ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/1/4273.pdf</p>
Правила академічної доброчесності	<p>Студенти повинні дотримуватися принципів та правил академічної доброчесності, сумлінно та самостійно (крім випадків, що санкціоновано передбачають групову роботу) виконувати навчальні та дослідницькі завдання, посилаючись на джерела, з яких береться інформація. Якщо у виконаному практичному завданні виявлено запозичення з інших джерел без належного посилання, оцінювання такого завдання знижується у відповідності до виявлених порушень.</p> <p>У випадку виявлення списування під час проведення поточного та підсумкового контролю, результати оцінювання такого студента скасовуються.</p> <p>Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату в Національному університеті водного господарства та природокористування https://nuwm.edu.ua/sp/akademichnadobrochesnisti.</p> <p>Кодекс честі студента https://nuwm.edu.ua/sp/akademichnadobrochesnisti.</p> <p>Академічна доброчесність. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти https://naqa.gov.ua/%d0%b0%d0%ba%d0%b0%d0%b4%d0%b5%d0%bc%d1%96%d1%87%d0%bd%d0%b0-%d0%b4%d0%be%d0%b1%d1%80%d0%be%d1%87%d0%b5%d1%81%d0%bd%d1%96%d1%81%d1%82%d1%8c/</p> <p>Якість освіти. НУВГП https://nuwm.edu.ua/sp</p>
Вимоги до відвідування	<p>Пропущенні заняття з навчальної дисципліни відпрацьовуються шляхом самостійного виконання завдань відповідно до методичних рекомендацій. Завдання розміщені на навчальній платформі Moodle. Студент може звернутись безпосередньо до викладача з приводу отримання індивідуальних завдань або з використанням зазначених засобів комунікації та отримати он-лайн консультацію через систему Google Meet.</p>
Неформальна та інформальна освіта	<p>В межах вивчення дисципліни наявна можливість визнання (перезарахування) результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті. Положення про неформальну та інформальну освіту в НУВГП https://nuwm.edu.ua/strukturi-pidrozdzili/centr-neformalnoji-osviti/dokumenty</p>
ДОДАТКОВО	
Правила отримання зворотної інформації про дисципліну*	<p>Для отримання зворотного зв'язку використовується анкетування здобувачів освіти з метою оцінювання якості навчання та викладання, анкетування випускників. З результатами анкетування можна ознайомитись на сайті НУВГП в розділі Моніторинг якості https://nuwm.edu.ua/strukturi-pidrozdzili/vyo/proekti-dokumentiv</p>
Оновлення*	<p>Оновлення навчальної дисципліни здійснюватиметься</p>

	щорічно за результатами опитування студентів, з ініціативи гаранта освітньої програми, випускників, роботодавців.
Навчання осіб з інвалідністю	Навчання осіб з інвалідністю здійснюється із застосуванням особистісно-орієнтованих методів навчання та з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної їх діяльності таких осіб відповідно до затверджених документів, протоколів та рішень https://nuwm.edu.ua/sp/dlja-osib-zinvalidnistju
Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання	
Інтернаціоналізація	Як знайти статтю у Scopus: http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/506-v-dopomohu-avtoram
Іноземні сайти, які може використати студент для вивчення даної дисципліни	
* пункти, які обов'язково потрібно заповнити	

РЕКОМЕНДОВАНА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лекцій 16 год	Прак.14 год	Самостійна робота 60 год
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН1 Розуміти основні структурні особливості представлення інформації, розробляти документацію, використовуючи відповідні мовленнєві засоби, основні структурні особливості представлення інформації у письмовому вигляді, з використанням систем, продуктів і сервісів інформаційних технологій українською та іноземними мовами.		
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Освоїти основні типи філософського мислення та філософської термінології, вміти визначати та розрізняти різні способи використання типів філософського мислення та філософської термінології при освоєнні історико-філософського курсу. Реферувати оригінальні філософські тексти та використовувати їх в процесі відповіді на поставлені питання, навчитись формулювати та аргументувати свою думку, висловлену позицію при написанні есе. Засвоїти основні форми і методи пізнавальної діяльності.	
Методи та технології навчання	Міждисциплінарне навчання, проблемна лекція, навчальна дискусія, прес-конференція, тестові завдання, метод кейсів, моделювання професійної діяльності.	
Засоби навчання	Навчальні посібники, наукові статті, філософські першоджерела, інформаційно-комунікаційне обладнання, комп'ютерна техніка, мультимедійне обладнання.	
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН2 Висловлюватись упевнено і ввічливо у формальних та неформальних умовах, адекватно ситуації та особистості співрозмовника; робити чіткі, детальні повідомлення із широкого кола питань.		

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Освоїти основні типи філософського мислення та філософської термінології, вміти визначати та розрізняти різні способи використання типів філософського мислення та філософської термінології при освоєнні історико-філософського курсу. Реферувати оригінальні філософські тексти та використовувати їх в процесі відповіді на поставлені питання, навчитись формулювати та аргументувати свою думку, висловлену позицію при написанні есе.
Методи та технології навчання	Міждисциплінарне навчання, проблемна лекція, навчальна дискусія, прес-конференція, тестові завдання, метод кейсів, моделювання професійної діяльності.
Засоби навчання	Навчальні посібники, філософські першоджерела, мультимедіа, проекційна апаратура, інформаційно-комунікаційні системи.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РНЗ

Оволодіння добрими робочими навичками працювати самостійно, або в групі, проявляючи навички лідерства, уміння отримати результат у рамках обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність та унеможливлення плагіату.

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Реферувати оригінальні філософські тексти та використовувати їх в процесі відповіді на поставлені питання, навчитись формулювати та аргументувати свою думку, висловлену позицію при написанні есе. Розробляти план-конспект логіки розгляду філософської проблеми на семінарському занятті. Освоєння концепцій визначення істинності в науці та філософії та їх використання в професійній діяльності.
Методи та технології навчання	Презентації, метод «малих груп», обговорення, семінар-диспут, дебати, аналіз конкретних ситуацій (case study), робота в команді.
Засоби навчання	Навчальні посібники, філософські першоджерела, мультимедіа, проекційна апаратура, інформаційно-комунікаційні системи.

За поточну (практичну) складову оцінювання_____ балів	За модульний (теоретичний) контроль знань, модуль 1_____ балів
--	---

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН4

Володіти методикою написання анотацій, оглядів, резюме, документації з аналізу і використання продуктів та сервісів інформаційних технологій.

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Підготовка анотацій, оглядів, резюме на твори філософів різних напрямів та стилів класичної та сучасної філософії. Реферувати оригінальні філософські тексти та використовувати їх в процесі відповіді на поставлені питання, навчитись формулювати та аргументувати свою думку, висловлену позицію при написанні есе.
Методи та технології навчання	Презентації, метод «малих груп», обговорення, дебати, аналіз конкретних ситуацій (case study).
Засоби навчання	Філософські першоджерела, наукові статті, інформаційно-комунікаційні системи.

За поточну (практичну) складову оцінювання_____ балів	За модульний (теоретичний) контроль знань, модуль 2_____ балів
--	---

Усього за поточну (практичну) складову оцінювання, балів	60
Усього за модульний (теоретичний) контроль знань, модуль 1, модуль 2, бали	40
Усього за дисципліну	100

*для екзаменаційних дисциплін співвідношення поточного (практичного) та модульного (підсумкового) контролів - 60 та 40

ЛЕКЦІЙНІ/ПРАКТИЧНІ/СЕМІНАРСЬКІ/ЗАНЯТТЯ/ЛАБОРАТОРНІ РОБОТИ

Тема 1. Філософія: коло проблем та місце в культурі			
Результат и навчання	Кількість годин: лекц. 2 год., сем 2 год.	Література: Наконечна О.П. Методичні вказівки та плани семінарських занять з навчальної дисципліни «Філософія» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня усіх спеціальностей НУВГП денної форми навчання / [Електронний ресурс]. – режим доступу http://ep3.nuwm.edu.ua/13951/1/06-07-160%20%20%281%29.pdf	https://exam.nuwm.edu.ua/enrol/index.php?id=2488
РН 1; РН 4			
Опис теми	Світогляд: сутність і структура, історичні типи. Відношення людина-світ як фундаментальна філософська проблема. Особливості філософського знання. Багатоманітність форм і способів буття філософії. Філософія як спосіб духовно-практичного осягнення світу. Структура філософії як теоретичної системи. Філософія в системі культури. Філософська культура. Роль філософії в житті суспільства й особистості.		
Тема 2. Типологія філософських систем			
Результат и навчання	Кількість годин: лекц. 4 год., сем 4 год.	Література: Наконечна О.П. Методичні вказівки та плани семінарських занять з навчальної дисципліни «Філософія» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня усіх спеціальностей НУВГП денної форми навчання / [Електронний ресурс]. – режим доступу http://ep3.nuwm.edu.ua/13951/1/06-07-160%20%20%281%29.pdf Наконечна О.П. Методичні рекомендації до вивчення теми: «Філософська думка України» на семінарських заняттях з дисципліни «Філософія» для студентів всіх напрямів підготовки НУВГП / [Електронний ресурс]. – режим доступу http://ep3.nuwm.edu.ua/2728/1/06-07-144.pdf	https://exam.nuwm.edu.ua/enrol/index.php?id=2488
РН 1; РН 4			
Опис теми	Лекція 1. Зародження філософської думки та формування західної й східної парадигми філософування. Космоцентричний характер античної філософії та її основна проблематика. Філософські вчення Платона та Аристотеля. Філософія Середньовіччя її основні риси та проблематика. Співвідношення розуму і віри, філософії і релігії. Проблема універсалій. Вчення Ф. Аквінського. Антропоцентричний характер філософії Відродження. Гуманізм і проблема людської індивідуальності. Натурфілософія Відродження. Пантеїзм (М. Кузанський, Д. Бруно). Філософія Нового часу. Наукова революція XVII ст. Проблема методу пізнання у філософії (Ф. Бекон, Р. Декарт). Поняття субстанції у філософії. Основні риси й особливості філософії Просвітництва: антропоцентризм, раціоналізм, детеологізація, механіцизм. Французький матеріалізм XVIII ст. Основні риси і особливості класичної німецької філософії. Філософська концепція І. Канта. Філософська система та діалектичний метод Гегеля. Антропологічний матеріалізм Л. Фейєрбаха. Основні принципи філософії марксизму. Проблема людини: практика, відчуження,		

<p>свобода, гуманізм. Матеріалістичне розуміння історії.</p> <p>Українська філософія: основні особливості, етапи та проблематика. Роль києво-руського книжництва у становленні філософської думки України. Розвиток натурфілософських проблем, проблем пізнання та логіки, людини та моралі в працях діячів Києво-Могилянської академії..</p> <p>Світ, Бог, людина, кордоцентризм, концепція «сродної праці» у філософії Г. Сковороди. Романтизм та академічна філософія XIX ст. Основні ідеї філософії П. Юркевича: дух і свідомість, вчення про ідею, філософія серця.</p> <p>Філософія в Україні в XX ст. Екзистенційно-романтична філософська хвиля початку XX ст. (М. Бердяєв, Л. Шестов).</p> <p>Вчення про ноосферу В.І. Вернадського. Д. Чижевський як історик української філософії.</p> <p>Лекція 2. Критичний перегляд принципів і традицій класичної філософії на межі XIX-XX ст. і становлення нової світоглядної парадигми.</p> <p>Відношення до розуму і науки у філософії XX ст. Позитивізм і його історичні форми. Структуралізм. Прагматизм.</p> <p>Проблеми нерационального (воля, почуття, інтуїція, несвідоме) у філософських напрямках антисциєнтистського спрямування. Людина у світі й світ людини. Унікальність людського буття як філософська проблема. Екзистенціальна філософія та її різновидності: екзистенціалізм, персоналізм, філософська антропологія.</p> <p>Еволюція релігійної філософії в XX ст. Неотомізм і його антропоцентрична переорієнтація. Феномен людини в християнському еволюціонізмі П. Тейяр де Шардена.</p>			
Тема 3. Філософське розуміння світу			
Результат и навчання	Кількість годин: лекц. 2 год., сем. 2 год.	Література: Наконечна О.П. Методичні вказівки та плани семінарських занять з навчальної дисципліни «Філософія» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня усіх спеціальностей НУВГП денної форми навчання / [Електронний ресурс]. – режим доступу http://ep3.nuwm.edu.ua/13951/1/06-07-160%20%20%281%29.pdf	https://exam.nuwm.edu.ua/enrol/index.php?id=2488
РН 4			
Опис теми	<p>Категоріальне моделювання онтологічної проблематики.</p> <p>Проблема буття в історії філософії. Буття і небуття: специфіка взаємодії.</p> <p>Основні форми буття. Світ як сукупна реальність та смислова організація сущого. Життєвий світ.</p> <p>Проблема єдності та багатоманітності світу. Поняття матерії та субстанції та їх історико-філософська генеза. Монізм, дуалізм, плюралізм. Співвідношення матерії і духу в історії філософії.</p> <p>Простір і час: сутність, специфіка просторово-часових властивостей у різних формах буття. Людиновимірність простору і часу.</p> <p>Поняття руху. Рух та розвиток. Риси розвитку. Основні філософські концепції розвитку. Діалектика як вчення про розвиток. Основні концепції діалектики.</p> <p>Сучасний стан науково-філософського осмислення буття. Становлення нелінійного стилю мислення. Особливості синергетики як сучасної концепції розвитку.</p>		
Тема 4. Духовні виміри людського буття			
Результат и навчання	Кількість годин: лекц. 2 год., сем. 2 год.	Література: Наконечна О.П. Методичні вказівки та плани семінарських занять з навчальної дисципліни «Філософія» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня усіх спеціальностей НУВГП денної форми навчання / [Електронний ресурс]. – режим доступу http://ep3.nuwm.edu.ua/13951/1/06-07-160%20%20%281%29.pdf	https://exam.nuwm.edu.ua/enrol/index.php?id=2488
РН 1; РН 2; РН 3; РН 4			
Опис теми	Духовні виміри людського буття: дух, душа, свідомість, самосвідомість, несвідоме, ментальність, духовність.		

<p>Походження і сутність свідомості як філософська проблема. Свідомість як субстанція. Свідомість як відображення. Свідомість як суб'єктивна реальність. Проблема ідеального. Буттєвий і рефлексивний шари свідомості. Значення і смисл. Властивості свідомості: універсальність, суб'єктивність, комунікативність, активність, системність. Свідомість і мова.</p> <p>Свідомість як система. Проблема несвідомого та його роль в людському бутті. Свідомість та самосвідомість. Сутність, рівні та форми самосвідомості. Індивідуальні та колективні форми самосвідомості. Специфіка національної самосвідомості.</p>			
Тема 5. Пізнання як філософська проблема			
Результат и навчання	Кількість годин: лекц. 2 год.	Література: Наконечна О.П. Методичні вказівки та плани семінарських занять з навчальної дисципліни «Філософія» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня усіх спеціальностей НУВГП денної форми навчання / [Електронний ресурс]. – режим доступу http://ep3.nuwm.edu.ua/13951/1/06-07-160%20%20%281%29.pdf Наконечна О.П. Методичні рекомендації до вивчення теми «Пізнання як філософська проблема» на семінарських заняттях з дисципліни «Філософія» для студентів усіх спеціальностей НУВГП денної форми навчання / [Електронний ресурс]. – режим доступу http://ep3.nuwm.edu.ua/7470/1/06-07-153.pdf	https://exam.nuwm.edu.ua/enrol/index.php?id=2488
РН 1; РН 2; РН 3; РН 4			
Опис теми	<p>Основні гносеологічні концепції у філософії. Пізнання як відображення і творчість. Діалектика чуттєвого і раціонального в процесі пізнання. Проблема істини у філософії та науці: історичний і сучасний контекст. Філософські концепції істини. Істина як процес. Проблема об'єктивності істини та її критеріїв у науково і ціннісно-орієнтованому пізнанні.</p> <p>Наукове пізнання та наука: основні риси, поняття, методологія. Наукове пізнання та наукове дослідження: категорії, форми та методи. Логіка та методологія наукового пізнання.</p> <p>Наука як соціальний інститут суспільства. Особливості сучасної науки та наукової картини світу. Багатоманітність методологічного мислення сучасної науки.</p> <p>Наука і мораль в сучасній культурі. Етика науки. Основні риси гуманізації наукового пізнання.</p>		
Тема 6. Людина як проблема філософії			
Результат и навчання	Кількість годин: лекц. 2 год., сем. 2 год.	Література: Наконечна О.П. Методичні вказівки та плани семінарських занять з навчальної дисципліни «Філософія» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня усіх спеціальностей НУВГП денної форми навчання / [Електронний ресурс]. – режим доступу http://ep3.nuwm.edu.ua/13951/1/06-07-160%20%20%281%29.pdf	https://exam.nuwm.edu.ua/enrol/index.php?id=2488
РН 1; РН 2; РН 3			
Опис теми	<p>Людина як проблема філософії: історія та сучасність. Плюралістичність філософських концепцій людини: натуралістична, релігійна, соціологічна, космологічна, екзистенціальна. Проблема походження людини: філософські, релігійні та наукові підходи.</p> <p>Проблемність людського буття: есенційні та екзистенційні підходи. Буття людини як співбуття. Суспільний характер людського буття: індивідуальне та соціальне</p>		

	<p>людському бутті. Поняття «індивід», «індивідуальність», «особа», «особистість», «маса».</p> <p>Буття людини як буття можливостей. Унікальність і універсальність людського буття. Єдність і багатоманітність людського буття та проблема його достотності. Сутність відчуження, форми його вияву та шляхи подолання. Свобода як цінність. Розвиток творчих здібностей людини.</p> <p>Світ цінностей та їх природа: філософське моделювання аксіологічних проблем. Типи ціннісних орієнтацій. Базові життєві цінності: зміст і співвідношення.</p> <p>Життя як цінність. Проблема смерті і безсмертя в духовному досвіді людства. СENS людського життя та філософські підходи до його осмислення.</p>		
Тема 7. Соціальне буття: філософський аналіз			
Результат и навчання	Кількість годин: лекц. 2 год., сем. 2 год.	Література: Наконечна О.П Методичні вказівки та плани семінарських занять з навчальної дисципліни «Філософія» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня усіх спеціальностей НУВГП денної форми навчання / [Електронний ресурс]. – режим доступу http://ep3.nuwm.edu.ua/13951/1/06-07-160%20%20%281%29.pdf	https://exam.nuwm.edu.ua/enrol/index.php?id=2488
РН 1; РН 3			
Опис теми	<p>Поняття суспільства і суспільного буття. Філософські принципи аналізу суспільства. Природа як передумова існування людини. Особливості взаємодії людини і природи. Відмінність у ставленні до перетворення природи в західній і східній культурі.</p> <p>Суспільство як цілісна система. Смыслова структура суспільства.</p> <p>Історичність буття людини і суспільства. Способи осягнення історії. Проблема періодизації та спрямованості історії. Єдність історії.</p> <p>Ідея прогресу в соціальній філософії та концепції її осягнення. Критерії прогресу. Проблема «ціни» прогресу. Техніка як соціокультурний феномен. Технократизм і проблеми гуманізації техніки.</p> <p>Сутність глобалізації та проблема ціннісного виміру буття людства. Поняття «ноосфера», «новий гуманізм», «толерантність» та їх значення для створення нового образу людини і світу.</p> <p>СЕНС історії та сучасна світова соціальна стратегія.</p>		

Лектор
д.ф.н., професор

О.П. Наконечна